

EĞİTİM, KÜLTÜR, ÖĞRETMEN; ÖĞRETMEN ODAKLI MI? ÖĞRENCİ ODAKLI MI?

Ekrem KALKAN

Özet

Bu araştırmanın temel amacı, devlet okullarında görev yapan yabancı dil öğretmenlerinin, kendi görüşlerine dayanarak eğitimin odağındaki öğretmenin; öğretim görevlisi, çevre, okul, aile ve öğrenen (öğrenci) ile ilişkilerinin nasıl olması gerektiğine dair tespitleri saptamak ve toplumun tümünü etkileyen öğretmenin niteliğine ve önemine vurgu yapmaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Yabancı dil öğretmenlerinin görüşleri, görüşme tekniğiyle elde edilmiş ve NVIVO nitel veri analizi programı ile çözümlenmiştir. Çalışma grubunu Türkiye'nin Yedi farklı bölgesinde okullarında görev yapan 30 yabancı dil öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, yabancı dil öğretiminde istenen başarıyı elde edememenin nedenleri arasında, izleneyi uygulamaya koyacak öğretim elemanlarının izleneyi uygulayacak bilgilerle donatılmamaları, öğretmen adayının yeterli derecede dilsel ve kültürel etkileşimde bulunamadan ham bilgi sahibi olarak mesleğe atılması, öğrenenin hazır bulunuşluk düzeyinin ve her bir öğrenenin farklı bir öğrenme biçimi olduğunun göz ardı edilmesi, teknik araç gereçlerin yetersizliği ve geleneksel yöntemden bir türlü çıkılamaması gibi etkenler sayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil, eğitim, politika, öğretmen, öğrenen.

EDUCATION, CULTURE, TEACHER; TEACHER CENTERED OR STUDENT CENTERED APPROACH?

Abstract

The main purpose of this research is to emphasize the importance of foreign language teacher's features which effect the whole society and to determine how the foreign language teachers, scholars work in public schools need to be the relations between students, the environment, the school, families according to teachers whom in the centre

point of education that based on their own opinions. In this research study was used the qualitative research method. The opinions of foreign language teachers were obtained by interview technique and analyzed by NVIVO qualitative data analysis program. The working group constitutes 30 foreign language teachers working in public schools in seven different regions of Turkey. According to the results obtained from the research, the reasons for not achieving the desired target in the foreign language teaching are the fact that the instructors who will put the program into practice are not equipped with the information to apply the curriculum, the teacher candidate is occupied it's profession as raw information without being able to linguistically and culturally interact and that to be ignored each learner is a different form of learning, inadequacy of technical equipment and inability to get out of the traditional way in some way.

Key words: Foreign language, education, policy, teacher, learner.

Giriş

Bu çalışma ‘‘Avrupa Dilleri Ortak ereve Programı Kapsamında Türkiye’de Yabancı Dil ğretmeni Yetiştirme Politikaları’’ başlıklı tezde araştırılmış konulardan bir tanesidir.

Günümüzde, sürdürülebilir eğitim politikalarının ve nesiller arası bilgi aktarımının ancak ve ancak nitelikli eğitim kadroları ile gerçekleştirilebileceğinin vurgulanması son derece önem arz etmektedir. Her ne kadar son geliştirilen yöntemler, yabancı dil ğretim kuramları ğrenci odaklı bir yaklaşım sergiliyor olsalar da, Türk ğrenen sahip olduğu kültür gelenek itibariyle ğretmen odaklı bir yaklaşımda başarıya daha kolay ulaşmaktadır. Bu bakış açısından hareket ettiğimizde, ilkokuldan yükseköğrenime kadar kendi bilgi birikimi, mesleki deneyimi ve genel kültürü ile öğrenenleri şekillendiren öğretmenin, her şeyin odak noktasında olduğunun ve bu kapsamda ğretmen yetiştirme politikaları, ilkeleri, kıstas ve koşullarının gözden geçirilerek yeniden değerlendirilmesi de bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yöntem

Bu çalışma ile Türkiye’de 2016-2017 eğitim ğretim yılında devlet okullarında yabancı dil ğretmeni (Almanca, Arapça, Fransızca ve İngilizce) olarak görev yapan eğitimcilerin Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimin bileşenleri ve politikaları hakkındaki görüşleri açık uçlu anket yardımıyla ortaya konmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmada sözlü iletişim yoluyla veri toplama tekniği olarak görülen nitel

araştırma yöntemlerinden Standartlaştırılmış Açık Uçlu Görüşme yöntemi kullanılmıştır. Erbakırcı (2005)'te Standartlaştırılmış Açık Uçlu Görüşme yöntemini şu şekilde tanımlamaktadır: “Dikkatli yazılmış ve belirli bir sıraya konmuş bir dizi sorudan oluşur ve her görüşülen bireye bu sorular aynı tarzda ve sırada sorulur. Görüşmeciden kaynaklanabilecek yanlılığı azaltabilir. Ayrıca bir araştırmanın başkaları tarafından tekrar edilme olasılığını önemli ölçüde artırır. Bu yöntemin zayıf yanı, görüşme formunun hazırlandığı sırada öngörülmemiş olan boyutların ortaya çıkarılmasını ve irdelenmesini önleyebilir olmasıdır” (s.6). Güçlü ve zayıf yönleri bir arada barındıran görüşme yöntemi nitel araştırmalarda en sık kullanılan veri toplama aracı olarak bilinmektedir. Yıldırım ve Şimşek (2011) nitel araştırmayı; “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlamaktadırlar (s. 39).

Araştırmada, Türkiye’de Yabancı Dil Eğitim Sisteminin betimlenmesi için tanımlayıcı nitelikte kesitsel bir araştırma yürütülmüştür. Nitel veri toplama aracı olarak anket çalışması yapılarak geliştirilen görüşme formları kullanılmıştır. Yabancı dil öğretmenlerinden geliştirilen bir anket yardımı ile veriler elektronik posta ya da yüz yüze görüşme sonucunda toplanmıştır. Araştırma sorularının yanıtlanmasında Standartlaştırılmış Açık Uçlu Görüşme yaklaşımını ele alan açık uçlu görüşme yöntemi kullanılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın örneklem grubunu oluşturan eğitimcilerin bir kısmı ile yüz yüze görüşülerek, bazıları ile elektronik posta ile iletişime geçilerek anket formunu doldurmaları istenmiştir. Toplanan veriler Microsoft Office Word dosyasına kaydedilerek yazım yanlışları düzeltilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

1981 yılında QSR International Pty Ltd. tarafından geliştirilen NVivo, nitel veri analizi yapmak için araştırmacılar tarafından kullanılan programlardan bir tanesidir. 2017 yılı itibariyle 11. Sürümü kullanılmaktadır. NVivo 11 sürümü hem Windows hem de Mac uyumlu çalışmaktadır. Program ile metin, ses, görüntü, resim ve sosyal medya analizleri yapılabilmektedir. Çözümlemelerden elde edilen veriler pdf, jpeg. gibi formatlarda kaydedilerek araştırmalarda kullanılabilir. 11

Bulgular

Yabancı dil eğitiminde, kendi yöntem, teknik ve malzemesini üreten ülkelerin başarılı olduğu bilgisinden hareketle çok dilli ve çok kültürlü imparatorlukların jeopolitik konumlu mirası üzerine üzerine inşa edilen Türkiye Cumhuriyeti, yabancı dil eğitim politikasını, kendi coğrafyasına, toplumsal yapısına, sosyal hayatına ve dil yapısına uygun hale getirmesi gerekmektedir.

Türkiye’de öğretmen yetiştirmenin henüz yerleşik bir politikası olmadığından hareketle yabancı dil öğretmeni yetiştirmenin de standardı olmadığı bilinmektedir. Yabancı dil öğretmeni yetiştirme hakkında strateji belgeleri hazırlayanlar ve bunları hayata geçirenler olarak Milli Eğitim Bakanları ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanları görülmektedir. Buradan hareketle Milli Eğitim Bakanlarının ve YÖK Başkanlarının mezuniyetleri incelenmiştir. Tablo 1. ve Tablo 2. incelendiğinde son 14 Milli Eğitim Bakanının Eğitim Fakültesi mezunu olmadığı ayrıca hiçbir YÖK Başkanının Eğitim Fakültesi mezunu olmadığı görülmektedir. Türk Eğitim Sistemini şekillendiren yöneticilerin herhangi bir branşta lisans mezunu olmalarının yeterli görülmesi Türkiye’deki eğitimin dünya standartlarının altında kalmasının birinci sorunu olarak görülmektedir. Zira herhangi bir konuda sorun yaşamayan bir bireyin o sorun hakkında gerçekçi fikir yürütmesi ve hakiki çözüm bulması beklenmemektedir. Bir başka ifadeyle ehliyet belgesi olan ama sürüş deneyimi olmayan birisine aracı teslim etmenin sonucunda mutlaka aracın ya da içindekilerin zarar göreceği bilinmektedir. Türk Eğitim Sisteminin içinde bulunduğu durum böyle özetlenebilmektedir.

Tablo.1. 1991-2017 arası görev yapan MEB Bakanları mezuniyet ve görev süresi bilgileri.

Adı Soyadı	Mezuniyeti	Görev Süresi
İsmet Yılmaz	Denizcilik Fakeltesi ve Hukuk Fakültesi	24.05.2016/.
Nabi Avcı	İdari Bilimler Fakültesi	25.01.2013-23.05.2016
Ömer Dinçer	İşletme Fakültesi	07.07.2011-25.01.2013
Nimet ubuku	Hukuk Fakültesi	03.05.2009-07.07.2011
Hüseyin elik	Edebiyat Fakültesi	17.03.2003-03.05.2009
Erkan Mumcu	Hukuk Fakültesi	19.11.2002-17.03.2003
Necdet Tekin	Fen Fakültesi	10.07.2002-19.11.2002

Metin Bostancıoğlu	Hukuk Fakültesi	11.1.1999-09.07.2002
Hikmet Uluğbay	Siyasal Bilgiler Fakültesi	30.6.1997-11.1.1999
Mehmet Sağlam	Hukuk Fakültesi	29.6.1996-30.6.1997
Turhan Tayan	Hukuk Fakültesi	5.10.1995-29.6.1996
Nevzat Ayaz	Hukuk Fakültesi	25.10.1993-5.10.1995
Nahit Menteşe	Hukuk Fakültesi	25.6.1993-25.10.1993
Köksal Toptan	Hukuk Fakültesi	20.11.1991-25.6.1993

(Bilgiler, <http://www.meb.gov.tr/meb/> adresinden ve e-haber sitelerinden derlenmiştir.)

Tablo.2. 1992-2017 arası görev YÖK Başkanları mezuniyet ve görev süresi bilgileri.

Adı Soyadı	Mezuniyeti	Görev Süresi
M. A. Yekta Saraç	Edebiyat Fakültesi	11 Kasım 2014 -
Gökhan Çetinsaya	Siyasal Bilgiler Fakültesi	12 Aralık 2011 - 06 Kasım 2014
Yusuf Ziya Özcan	Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi	11 Aralık 2007 - 11 Aralık 2011
Erdoğan Teziç	Hukuk Fakültesi	9 Aralık 2003 - 9 Aralık 2007
Kemal Gürüz	Kimya Mühendisliği	6 Aralık 1995 5 Aralık 1999 - 6 Aralık 2003
Mehmet Sağlam	Hukuk Fakültesi	15 Temmuz 1992 - 3 Kasım 1995
İhsan Doğramacı	Tıp Fakültesi	21 Aralık 1981 30 Aralık 1987 31 Aralık 1991 - 09 Temmuz 1992

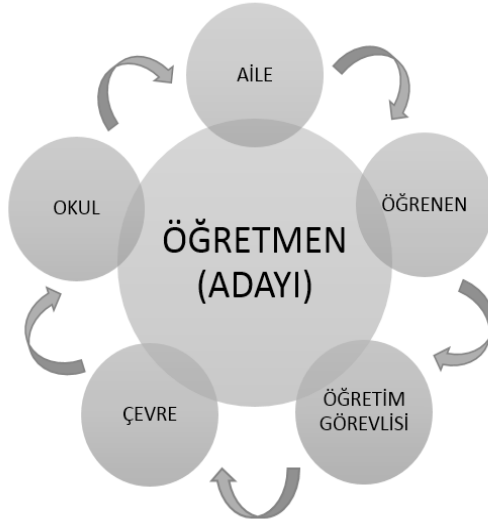
(Bilgiler, <http://www.yok.gov.tr/web/guest/baskanlarimiz>, adresinden derlenmiştir.)

Türk Eğitim Sistemi'nin ikinci büyük sorunu olarak branşlara göre ödenek ayrılmaması görülmektedir. Bir başka ifadeyle yabancı dil öğretimine GSYH'den özel bir pay ayrılmaması bu konuda yerleşik bir politika olmadığına göstergesi olarak görülmektedir. Bütçeden pay ayrılmaması ile ilgili analiz; Kalkan'ın Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı Kapsamında Türkiye'de Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Politikaları konulu yüksek lisans tezinde "5.8.Türkiye'nin yabancı dil eğitim politikasını nasıl değerlendiriyorsunuz?" Sorusuna verilen cevapların nitel veri analizi bulgularının tartışılması bölümünde detaylı olarak incelenmiştir (2017).

nc büyük sorun olarak ‘‘evrenizdeki yabancı dil öğretmenlerine baktığınızda genel olarak bu öğretmenler hangi profile daha uygundur ve sizin ğretmen profili tanımlarınız nelerdir?’’ Sorusuna verilen cevapların nitel veri analizi bulgularının tartışılması bölümünde detaylı olarak incelendiği üzere yabancı dil ğretmen adayı seçimi, yabancı dil ğretmeni yetiştirme ve atama süreçleri görülmektedir.

Dördüncü büyük sorun olarak okulların fiziki koşullarının yabancı dil öğrenenler açısından yetersiz olması gösterilmektedir. Okullarda dil laboratuvarlarının olmaması, pratik yapılabilecek imknların olmaması, yabancı dil öğretmenleri ve öğrenenler açısından ulusal ya da uluslararası hareketlilik programlarının ve projelerinin olmaması sorun olarak görülmektedir.

Eğitim denilince genel olarak akla ilk ğretmen, dil denilince de yabancı dil ğretmeni gelmektedir. Öğretmen denildiğinde ise akla ilk öğrenen sonra okul, aile, evre ve akademisyen gelmektedir. Eğitimin bileşenleri olarak da ifade edilebilecek olan bu başlıkların hepsinin ğretmen ile dolayısıyla yabancı dil ğretmeni ile ilişkisinin olduğu kabul edilmektedir. Yerli ve milli eğitim modelinde ğretmeni merkeze alan ve diğer tüm bileşenleri ile ilişkisini canlı tutan Eğitim Döngüsü önerisi getirilmektedir. Őekil.1. de görüleceği üzere öğretmenin, öğrenen, okul, aile, evre ve akademisyen ile dinamik bir ilişki içerisinde olduğu görülmektedir. Ankete katılan ğretmen görüşleri dikkate alınarak eğitim döngüsü içerisindeki her bir başlık ayrı ayrı ele alınmıştır.

Őekil.1. Eğitim Döngüsü

Öğretmen- Aile İlişkisi

Öğrenenin hayata ve insanlara bakışını şekillendiren ilk ve en önemli birim olarak tanımlanan aile aslında öğrenenin okul başarısına etki eden en önemli etmenlerden biridir. Ailenin sahip olduğu sosyal, ekonomik, etnik, dinsel ve kültürel özellikler, hem çocuğun okul öncesi dönemde sahip olduğu özellikleri hem de tüm okul yaşamı boyunca sahip olacağı özellikleri etkilemektedir. Aile ve öğretmen çocuğun gelişim düzeyi ve bireysel farklılığını dikkate alarak onun evde nasıl bir eğitim etkinliğinin içinde olması gerektiğine birlikte karar vermelidirler.

Katılımcı görüşlerine göre aile ile iletişim kurulmalı, işbirliği yapılmalı ve öğrenenin yetenekleri doğrultusunda aile yönlendirilmeli. Sorun yaşandığında aile ile iletişim kurmanın ancak anlık sorunları çözebileceği kalıcı bir barışı tesis edemeyeceği değerlendirilmektedir. Öğretmen tarafından yabancı dilin öneminin ailelere anlatılması gerekliliği önemli bir konu olarak karşımızda durmaktadır. Yine öğretmenin, ailelerin sosyo - ekonomik yapılarını bilerek ilişki kurması önemsenmektedir.

Öğretmen - Öğrenen İlişkisi

Okul içi ve dışı eğitim imkânlarını kullanarak, meslekleri ve toplum değerlerini tanıyan ve topluma faydalı bir kişi olarak yetişmesi arzulanan bireye öğrenen denmektedir. Öğretmen her anlamda öğrenen için bir rol modelidir. Öğretmen bir rehber, öğrenen ise gösterilen yolda ilerlemesini bilen kişidir. Öğretmen zorlaştırmayan ve nefret ettirmeyendir. En zor konuları bile kolaylaştıran ve sevdiren kişidir.

Katılımcı görüşlerine göre öğrenenle etkileşim halinde olunmalı, güçlü bir ilişki kurulmalı, sınırları birlikte tanımlamalı ve yol gösterici yani rehber ilişkisi kurulmalı. Öğrenenle samimi ve güvene dayalı bir ilişki kurulması gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki öğretmenini seven öğrenen o derste başarılı olur.

Öğretmen - Okul İlişkisi

Okul: Alfabeden başlayarak en yüksek düzeyde bilim ve sanat bilgisi vermeye kadar, toplu olarak öğrenimin sağlandığı ve eğitimin verildiği yerdir. Katılımcı görüşlerine göre okul ile etkileşim halinde olunmalı, işbirliği yapılmalı ve projeler geliştirerek imkânları en yüksek düzeyde kullanılmalı ya da geliştirmeli. Okul kültürü oluşturulabilmesi için tüm bileşenlerin destek verdiği projeler, etkinlikler

hayata geirilebilmeli.

Öğretmen - evre İlişkisi

Öğretmenler, sadece ğrenenlerine bilgi sunan profesyoneller değil, aynı zamanda yakın çevresinin kültürel gelişimine katkı sunan ve toplumun gereksinimleri doğrultusunda hareket eden gönüllülerdir. Öğretmenlerin bu görevleri yerini getirebilmeleri için çevrenin yakın ilgisine ve ailenin etkin katılımına gereksinimleri vardır.

Katılımcı görüşlerine göre çevrede ikamet edilmeli, sosyal yaşama dhil olunmalı, imknlar eğitim lehine kullanılmalı ve saygınlık kazanılmalı. Okul evresinin öğrenenler açısından yabancı dilde pratik yapabilecekleri alanlara dönüştürülmesi gerekmektedir.

Öğretmen- Akademisyen İlişkisi

ğretmeni yetiştirecek olan akademisyenin nitelikli olması hedeflenmektedir. Alan bilgisine ve deneyimine sahip ğretim görevlileri daha nitelikli öğretmenler yetiştireceklerdir. Katılımcı görüşlerine göre akademisyen ile sınırları iyi koruyarak iletişim kurulmalı, deneyimlerimden faydalanılmalı ve rol model alınmalıdır.

Emrullah Efendi'ye göre devletin en önemli görevlerinden birisi bilgiyi korumak ve gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarmaktır. Bu bilgiyi taşıyabilecek elit kadrolar yetiştirilmeli ve bu kadrolar öğretmenleri, öğretmenler de öğrenenleri yetiştirmelidir. Öğretmen yetiştirecek akademisyenler mutlaka eğitim fakültesi mezunu ve en az sahada 3 yıl öğretmenlik deneyimi olanlar arasından oluşturulmalıdır. Aksi takdirde teorik bilgi ğretmen adaylarına yüklenecek ve kısır döngü tekrar edecektir.

Öğretmen (Yabancı Dil ğretmeni)

Öğretmen ise okulda öğrenenlerin öğrenme ihtiyaçlarını ve başarılı olmaları için nelerin yapılması gerektiğini bilen profesyonel eğitimcidir. Katılımcı görüşlerine göre yabancı dil ğretmeni hedef dili öğreten, öğrenenlere rehberlik eden, kendini yenileyebilen bir kültür aktarıcısıdır. Eğitim döngüsünün her bir etmenini ayrı ayrı etkileyen ğretmen ne kadar nitelikli ve idealist olursa öğrenme o kadar başarıyla gerçekleşir ve kalıcı olur.

Sonuç

Yabancı dil öğretiminde istenen başarıyı elde edememenin nedenleri arasında, izleneyi uygulamaya koyacak öğretim elemanlarının izleneyi uygulayacak bilgilerle donatılmamaları, öğretmen adayının yeterli derecede dilsel ve kültürel etkileşimde bulunamadan ham bilgi sahibi olarak mesleğe atılmaları, öğrenenin hazır bulunuşluk düzeyinin ve her bir öğrenenin farklı bir öğrenme biçimi olduğunun göz ardı edilmesi, teknik araç gereçlerin yetersizliği ve geleneksel yöntemden bir türlü çıkılamaması gibi etkenler sayılmaktadır.

Elde edilen verilerden hareketle öğretmeni nitelikli yetiştirebilmek için ;

1. Milli Eğitim Bakanları Öğretmen (Eğitim Fakültesi Mezunu) olmalı,
2. Öğretmen yetiştiren akademisyenler çağın gerekliliklerine uygun bir şekilde ivedilikle yetiştirilmeli,
3. Eğitim Fakültesi kadroları kademeli olarak öğretmenlerden oluşacak şekilde dönüştürülmeli,
4. Yabancı dil bilgisi ölçme aracı YDS 4 temel beceriyi ölçecek hale getirilmeli,
5. Yabancı dil dersleri sınıf geçme sisteminden bağımsız olarak değerlendirilmeli ve ihtiyaca yönelik kur sistemleri hayata geçirilmeli,
6. Yabancı dil öğretmeni adayları ortaöğretim döneminde yeterliliklerine göre yabancı dil bölümlerine yönlendirilmeli,
7. Yabancı dil öğretmen adaylarına eğitim almak istedikleri lisans program dilleri ortaöğretim süresince ders olarak okutulmalı,
8. Yabancı dil öğretmenliği bölümlerine giriş puanları artırılmalı ve yabancı dil öğretmen adayları kişilik taraması testlerinden geçirilmeli,
9. Yabancı dil eğitimi bölümlerine B2 seviyesi taban puan olarak konulmalı,
10. YÖKDİL sınavı tüm yabancı dil programlarına göre hazırlanmalı,
11. Ataması yapılmış yabancı dil öğretmenlerinin 5'er yıl arayla bilgileri test edilmeli,
12. Okulların fiziki koşulları yabancı dil öğretimine uygun hale getirilmeli,
13. Hareketlilik programları ile yabancı dil öğretmen adayları ve öğretmenleri

hedef dilin konuşulduğu ülkelere eğitim için gönderilmeli,

14. Yabancı dil ğretiminde teknolojiden faydalanılmalı (akıllı telefon uygulamaları, youtube vb.)
15. Yabancı dil ğretmen adayları drama dersi almalı,
16. Türk kültürüne uygun metot kitapları hazırlanmalı,
17. Yabancı Dil Eğitimi Bölümlerinde yüksek lisans ve doktora programları açılmalı
18. Yüksek lisans ve doktora yapan yabancı dil öğretmenlerine kıdem ve maaş artışı gibi destekler verilmeli,
19. Öğretmenlere / yabancı dil öğretmenlerine saygınlık kazandırılmalı,
20. Çok dilli ve çok kültürlü yabancı dil öğretimine geçilmelidir.

Tartışma

Yukarıda 4 temel sorun olarak açıklanan: MEB bakanların ve YK başkanlarının ğretmen olmaması, GSYH'den yabancı dil öğretimine pay ayrılmaması, yabancı dil ğretmen adayı seçimi, yabancı dil ğretmeni yetiştirme ve atama süreçlerinin hatalı olması ve okulların fiziki şartlarının yabancı dil öğretimine uygun olmaması konularının ve genel olarak eğitim sorunun zm için ğretmen merkezli yeni bir yerli (ve milli) modele olan ihtiyaç yadsınamaz bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türk Milli Eğitim Bakanlığı 2005-2006 yılından itibaren ilkokul, ortaokul ve ortaöğretimde eğitim faaliyetlerinin yapılandırmacı yaklaşıma göre yapılmasına karar vermiştir. "Yapılandırmacılık yaklaşımına göre öğrenmeyi bilgiyi aktif olarak oluşturma süreci görürken, öğretmeyi ise öğretmenden öğrenciye bilgi aktarımından çok, öğrenme sürecinin yol göstericisi, kolaylaştırıcısı, destekçisi ve sürecin yönlendiricisi olarak görmektedir" (Duffy & Cunningham, 1996; Von Glaserfeld, 1984; Vygotsky,1978; Wells, 1995; Wittrock, 1990).

Yapılandırmacı yaklaşımı ğretmen adaylarına anlatacak ğretim yeleri ile öğrenene anlatacak ğretmeni bilginin kaynağından daha çok bilgiye ulaştıran kişi, rehber olarak görmektedir. Buradan hareketle Türk Eğitim Fakültelerinde ğretmen adaylarını yetiştiren ğretim görevlileri ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak görev yapan öğretmenler bu yaklaşımı uygulayacak yeterliliğe sahip

midirler? Kalkan'ın Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı Kapsamında Türkiye'de Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Politikaları konulu yüksek lisans tezinde 5.2. "Çevrenizdeki yabancı dil öğretmenlerine baktığınızda genel olarak bu öğretmenler hangi profile daha uygundur" ve "sizin öğretmen profili tanımlarınız nelerdir?" sorusuna verilen cevapların nitel veri analizi bulgularının tartışılması bölümünde detaylı olarak incelenmiştir. Burada Türkiye'deki öğretmen profillerinin çoğunluğunun geleneksel öğretmen profiline uygun olduğu görülmektedir. Yapılandırmacı yaklaşımın getirdiği rehber öğretmen niteliğinden uzak olarak görülen mevcut öğretmenlerden bilmedikleri ve eğitimini almadıkları bir davranışı sergilemelerini beklemek ne kadar gerçekçidir? Niteliksiz/ yetersiz öğretmeni rehber yapmak aktif öğrenenlere ne katacaktır?

Yabancı dil öğretmeni yetiştirme sorunlarını ortadan kaldırmak ve Türk Eğitim Sistemine katkı sunmak üzere Emrullah Efendinin Tûbâ Ağacı modeli örnek alınarak yeni bir eğitim modeli üzerinde durulacaktır. "Türk Eğitim Tarihi incelendiğinde, Tanzimat dönemiyle başlayan fikir akımlarının özellikle II. Meşrutiyet döneminde yoğun bir şekilde eğitimde olası reform hareketlerinin ciddiyetle tartışıldığı bir noktaya ulaştığı anlaşılmaktadır. Bu döneme damgasını vuran önemli tartışmalardan biri ise eğitimde reformun eğitimin hangi kademesinden itibaren başlanarak gerçekleştirilmesi gerektiği sorunsalı üzerinedir. Bu tartışma özellikle o dönemde maarif nazırı (Eğitim Bakanı) Emrullah Efendi'nin eğitim hakkındaki görüşleri doğrultusunda şekillenmiştir" (Şahin ve Tokdemir, 2011).

"Emrullah Efendi ülkedeki eğitimin düzelmesi için öncelikle iyi yetişmiş elemana ihtiyaç olduğunu belirtir. İyi eleman yetiştirmek ise yükseköğretimin vazifesidir. O halde öncelik yükseköğretime verilmeli ve bu sayede yetişen âkil kişiler ilköğretimden başlayarak her kademeyi aydınlatabilirler. İlk ve orta öğretimi düzenleme ve onların daha sağlıklı işlemlerini sağlamak için gerekli olan öğretmen kadrosu (seçkinler/Tûbâ Ağacının meyveleri) ancak yükseköğretimle yetiştirilebilir. Bu nedenle eğitimde kök görevi ilköğretime değil yükseköğretime düşmüştür. Kökü güçlü olan ağacın dalları da güçlü olur. Memleketin gerektirdiği şartlar böyledir ve bu nedenle yükseköğretim reformuna öncelik vermek gerekmektedir" (Bakır, 2008, s.45).

Emrullah Efendinin ifade ettiği gibi 3 kuşaktan fazla zaman geçmesine rağmen eğitim, Türkiye'nin en önemli sorunları arasındaki yerini korumaktadır. Bu sorunu aşmak için genel olarak öğretmeni özel olarak ise yabancı dil öğretmeni nitelikli yetiştirmek gerekmektedir. Zira öğretmen toplumun en temel noktasında durmaktadır. Daha açık ifadeyle ülkeyi ayağa kaldıran ve ileri taşıyan

siyasetçiyi, ekonomisti, dilbilimciyi, doktoru, mimarı, mühendisi, hukukçuyu, sanatçıyı, sporcuyu vb. tüm kesimleri ğretmen yetiştirmektedir. Bir ülkede ğretmen niteliği kadar siyaset yapılabilmekte, adalet tesis edilebilmekte, şehirler tasarlanabilmekte ve ekonomik ilerlemeler sağlanabilmektedir. Öğretmen kadar bir toplumun tümünü etkileyen bir meslek var mıdır? ğretmenini nitelikli yetiştiren toplumlar geleceğe yön vermekte ve refah seviyelerini yükseltmektedirler. Yabancı dil öğretmenini nitelikli yetiştiren toplumlar ise dünya üzerindeki gelişmeleri eğitimin en alt kademesinden başlayarak ğrenenlerine doğru bir şekilde aktarmakta ve onların hayal dünyalarını geliştirerek içlerindeki cevherleri ortaya çıkarmalarına rehberlik etmektedirler.

Sonuç olarak yabancı dil ğretim kitaplarından Bonne Route 11'in de kılavuz aldığı gibi "*Il n'y a pas des mauvais livre il ya que de mauvais maitre.*" Kötü kitap yoktur kötü ğretmen vardır.

¹ Pierre Gibert, Philippe Greffet. (1988). Bonne Route 1. Hachette

Kaynakça

Bakır, K. (2008). 2. Meşrutiyet Döneminde Milli Seçkinlik ve Eğitim: Emrullah Efendi Tuba Ağacı Nazariyesi, Doğu Batı, C. 1, Mayıs-Haziran-Temmuz

Duffy, Thomas. M. & Cunningham, Daniel. J. (1996). Constructivism: Implications for the design and delivery of instruction. In Jonassen, D. H. (Ed.) Handbook of Research for Educational Communications and Technology. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Erbakırcı, A. Müge. (2005). Görüşme Tekniği, Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Kalkan, Ekrem. (2017). Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı Kapsamında Türkiye’de Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Politikaları. Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Şahin, M. ve Tokdemir, M. A. (2011). “II. Meşrutiyet Döneminde Eğitimde Yaşanan Gelişmeler”, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 9/4, 851-876.

Yıldırım, A. Şimşek, H. (2011). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınları.